Pimp een deun. (spelen met een deuntje)

Wat doe ik eigenlijk wanneer ik van een rij noten muziek maak? Of hoe maak je van een rij woorden een verhaal wat je verder vertelt? Wat laat je weg wat voeg je toe?
Daarover liep ik na te denken toen ik aan de slag gingmet de vraag: hoe pimp ik eigenlijk een deun? Ieder doet dat op zijn eigen wijze, dat is wel zichtbaar in deze rubriek. Bij mij zit er een patroon in dat ik “spelen met de trekharmonica” ben gaan noemen. Dat gaat als volgt:

De kennismaking

Ik hoor een melodie die ik mooi vind en ga op zoek naar, of krijg de bladmuziek. In mijn gretigheid speel ik vrijwel altijd de melodie te snel. Ik wil het me eigen maken, maar meestal lukt dat niet. Vervolgens doe ik flinke stappen terug en probeer ik heel rustig de melodie te verkennen door exact te spelen wat er staat en te horen de combinatie van melodie en bassen loopt. In die fase wordt me duidelijk of deze melodie van mij gaat worden of weer verdwijnt. Dat proces verloopt heel intuïtief. Soms is dat meteen helder en soms duurt dat even, maar het eindigt altijd met een ja of nee.

Spelen met de melodie

Als ik met deze melodie verder ga, ga ik ook meestal letterlijk verder, door me terug te trekken in mijn eigen wereld. Dat is de mooiste fase vind ik zelf. Dan ben ik weer kind en zit ik met mijn nieuwe speelgoedje te spelen. Ik verdwijn in de tijd: onderzoek de melodie, trek en duw er aan, doe allerlei dingen die eigenlijk niet mogen; voeg bassen toe laat bassen weg; verleng en verkort noten; versnel of vertraag het tempo enzovoort enzovoort. Ik heb het dan reuze naar mijn zin. Samenvattend: Ik luister naar wat ik met deze melodie kan en vooral wat ik eigenlijk mooi vind.

Presentatie aan de buitenwereld

Daarna begint het moeilijkste deel: mijn versie van deze melodie aan de buitenwereld presenteren. Soms doe ik dat ook niet want ik weet inmiddels dat een kunstenaar hetzelfde heeft als hij zijn schilderij aan de buitenwereld toont. Je kwetsbaarheid wordt enorm zichtbaar voor anderen. Als de melodie door een ander bedacht is en zeker als het een bekend deuntje is, heeft iedereen daar wel een mening over. Wat mij enorm geholpen heeft, is dat ik zelf een paar deuntjes geschreven heb en dat ik in de loop der jaren vele versies van mijn eigen liedjes heb gehoord, bijna geen enkele zoals ik het zelf zou spelen. In het begin schuurde dat: zo had ik het niet bedacht. Maar al vrij snel bedacht ik dat ik exact hetzelfde deed met alle nummers die ik speel. De ander heeft zich de melodie eigen gemaakt en kan er ook iets van zijn of haar gevoel

in kwijt.

En hiermee ben ik bij de kern wat muziek maken voor mij is: ruimte geven aan je gevoel en daar mee spelen.

Dat hoop ik met bijgaande melodie “Carnevale di Venezia” te demonstreren. Ik heb er twee filmpjes bij gemaakt:
− In het eerste filmpje speel ik heel langzaam de melodie (zie de eenvoudige versie van de bladmuziek), zoals ik mij deze heb eigen gemaakt. Dan is het nog geen muziek, maar zijn het slechts noten die ik achter elkaar speel. Daarna ga ik wat spelen met de melodie.
− In het tweede filmpje (zie de bladmuziek versie met triolen) laat ik het resultaat van dit spelen met de melodie zien en horen. Ook nu weer eerst heel langzaam de melodie volgend zodat ik de moeilijkste passages, de triolen, goed oefen. En daarna ga ik ook weer met deze melodie spelen.

Dat spelen met de melodie blijft doorgaan. Per slot van rekening vind ik dat het leukst. Over een jaar speel ik dit lied dus vermoedelijk weer heel anders.

Ik hoop van harte dat ik je hiermee kan inspireren om ook zo met muziek te spelen!

Gerard Gerritsen